

Etnedal kommune
v/Olav Agnar Wold

Deres referanse
Vår referanse 2018/6404-3 433.52 HKL
Saksbehandler Harald Klæbo, tlf. 61 26 60 56
Avdeling Miljøvern avdelingen

Dato 12.10.2018

Avslag på søknad om betinget skadefelling av en gaupe i Etnedal

Fylkesmannen i Oppland viser til søknad fra Etnedal kommune av 12. oktober 2018. Søknaden ble først fremmet av en representant for beitelaget den 11. okt. kl 1630.

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b) og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, avslår Fylkesmannen i Oppland søknaden fra Etnedal kommune om løyve til skadefelling av gaupe.

Vi har lagt vekt på at all sau i området går nå på innmark og at skadepotensialet vil være mer begrenset enn om sau går på utmark. Dette gjør at det i tillegg er mulig å ha et mer effektivt tilsyn med sau som et tapsreducerende tiltak. Det er derfor gitt tilsyn i tråd med søknaden til slikt tilsyn.

Bakgrunn

Etnedal kommune søker om skadefelling av ei gaupe som har gjort skade på sau. SNO har påvist 3 sauer drept av gaupe, og det savnes ytterligere ett lam.

En søker om skadefelling med varighet ut oktober. Reduserte grasavlinger gjør at en ønsker å ha sau på innmarksbeite lenger en vanlig, innsett allerede nå er lite ønskelig. For å avgrense skadeomfanget søker en om midler til ekstraordinært tilsyn.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskrifta) § 9, jf. §§ 1 og 3.

Naturmangfoldloven § 1 (formål):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

2

«Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk

a) for å beskytte naturlig forekommende planter, dyr og økosystem

b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom

c) for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig

d) (...)

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. (...)»

Rovviltforskrifta § 1 (formål):

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.»

Rovviltforskrifta § 9 (Fylkesmannen sin myndighet til å iverksette betinga skadefelling):

«Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

a. områdets betydning som beitemark

b. skadenes omfang og utvikling

c. potensialet for framtidige skader

d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Felling skal være retta mot bestemte individ. Vedtak om felling skal være avgrensa til et bestemt området, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneieres jaktrett, jf. viltloven § 35.»

Ut ifra § 9 i rovviltforskriften kan Fylkesmannen gi løyve til felling, for å hindre framtidig skade innenfor ramma av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnda ev. Miljødirektoratet, jf. Forskrifta hhv § 8 og § 13. Rovviltnemnda har i møte 24. mai 2018 vedtatt en kvote på 1 betinget løyve til skadefelling av gaupe i region 3.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt, og at artene opptre i levedyktige bestander i deres naturlige tilholdsområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel vurderes opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke føre til at målet i § 5 blir fraveket, men at tiltaket vil kunne føre til at målet i § 5 blir nådd på annen måte eller i annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Dette er konkretisert nærmere gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskrifta og gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i region 3.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Fylkesmannen har brukt eksisterende kunnskap om gaupe i håndteringen av saken, jf. § 8. Gjennom statusrapporter fra Rovdata og annen informasjon fra overvåkinga og fra forskning på gaupe er det god kunnskap om den samlede belastningen som gaupebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Avgangen av gaupe utover naturlig død skjer i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling.

Fylkesmannen vurderer at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig og vi har derfor lagt liten vekt på førevar-prinsippet i denne saken, jf. naturmangfoldloven § 9. Etter vår vurdering er ikke § 11 relevant her. Vi legger til grunn at den nasjonalt fastsette fordelinga av ynglinger av gaupe til de ulike forvaltningsregionene, og rovviltnemndas geografiske differensierte forvaltning av gaupe i Oppland oppfyller hensynene som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12.

Etnedal kommune ligger innenfor gaupeprioritert sone, og terskelen for løyve til skadefelling skal derfor være høyere enn i beiteprioriterte områder, jf. forvaltningsplanen for rovvilt i region 3 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Forsøk på skadefelling skal være rettet mot bestemte individ av gjeldende art, jf. rovviltforskrifta § 9, siste ledd. Et gjeldende prinsipp er at det skal gjøres en konkret vurdering i den enkelte situasjonen i tråd med kravene nedfelt i gjeldende regelverk.

Bestandsmålet for gaupe er 5 årlige ynglinger i region 3. En oversikt viser at det var registrert 6 familiegrupper av gaupe i Oppland vinteren/våren 2017. Snittet for årene 2016-2018 ligger på 4,8 ynglinger i Oppland, og dermed litt under bestandsmålet. Tidligere har Oppland ligget på eller litt over bestandsmålet (2008 - 2018). Selv om man når målet for bestanden enkelte år, er fortsatt prinsippene i naturmangfoldloven og rovviltforskrifta gjeldende. En har vært under det nasjonale bestandsmålet på 65 familiegrupper hvert år siden 2013, dvs 6 år på rad. I denne perioden har bestanden vært i intervallet 52-60 familiegrupper.

Det påviste skadene i Etnedal er etter vår oppfatning begrensede. Det er også kort tid igjen av beitesesongen selv om grasavlingene slik det påpekes i søknaden er begrensede. Vi ser at et ekstraordinært tilsyn en periode morgen, natt og kveld vil kunne virke tapsreducerende. Et tilsyn vil ha mer tapsreducerende effekt på innmark enn om sau hadde gått i utmark. Fylkesmannen vil i tråd med søknaden gi et tilskudd på kr. 5 500,- til dette. Vi har lagt til grunn en timeslønn for gårdsarbeid på kr. 183,- (sats beregnet av NIBIO). Det betyr at tilsynet kan gå over en noe lengre periode enn de tre- fire dagene angitt i søknaden.

Fylkesmannen vurderer det derfor slik at det ikke er grunnlag for å gi løyve til skadefelling da skadepotensialet er begrenset og det finnes andre løsninger som kan være tapsreducerende.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, avslår Fylkesmannen i Oppland søknaden fra Etnedal kommune om løyve til skadefelling av gaupe.

Klagerett

Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i forvaltningsloven (Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.februar 1967, kapittel VI. Klagefristen er **tre – 3 – uker** fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal adresseres til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Brødtekst

Med hilsen

Vebjørn Knarrum e.f.
avdelingsdirektør

Harald Klæbo
seniorrådgiver

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Kopi til:

Miljødirektoratet Postboks 5672 Sluppen 7485 TRONDHEIM